

Notitie structurele uitvoering taken Participatiewet vanaf 1 januari 2017.

Inhoudsopgave:

Leeswijzer: Samenvatting	pag.3
1. Inleiding	pag. 6
1.1. Algemeen	pag. 6
1.2. Ontmanteling GR ISWI	pag. 6
1.3. Ontmanteling GR Hameland	pag. 6
1.4. Blanco speelveld vanaf 1 januari 2017	pag. 6
2. Gemeentelijke taken Participatiewet	pag. 7
2.1. Beschrijving gemeentelijke taken Participatiewet (gemeente als eerste overheid)	pag. 7
2.2. Rol gemeente als werkgever op grond van de Participatiewet en de Wet quotumbanen	pag. 7
3. Analyse verschillende doelgroepen	pag. 9
3.1 Kenmerken doelgroep WSW	pag. 9
3.2. Kenmerken doelgroep WWB en overige doelgroepen	pag. 10
4. Het gemeentelijk beleid m.b.t. de Participatiewet	pag. 11
5. Samenwerking versus zelf doen	pag. 12
5.1. Welke taken willen we zelf doen en waarom?	pag. 12
5.2. Welke taken kunnen we beter door anderen laten uitvoeren en waarom?	pag. 13
5.3. Kruisjeslijst	pag. 14
5.4. Plan om eigen gemeentelijk werk door de doelgroep WSW te laten uitvoeren zonder tussenkomst uitvoeringsorganisatie	pag. 15
6. GR of DVO	pag. 17
6.1. Coalitie-akkoord	pag. 17
6.2. Voor- en nadelen GR	pag. 17
6.3. Voor- en nadelen DVO	pag. 17
6.4. Plan m.b.t. eigen werk pleit voor flexibele houding van de uitvoerder	pag. 18
7. Samenwerking in Oost of in West	pag. 19
7.1. Samenwerking in Oost	pag. 19
7.2. Samenwerking in West	pag. 19
7.3. De scenario's bekeken vanuit de klant	pag. 19
8. Werkgeverschap WSW-ers	pag. 21
8.1. Stand van zaken	pag. 21
8.2. De rechtspositie	pag. 21
8.3. Implementatie overname werkgeverschap WSW-ers	pag. 21
8.4. Ziekteverzuimbegeleiding	pag. 21
8.5. Ondernemingsraad	pag. 22
8.6. Mogelijke toekomstige ontwikkelingen	pag. 22

9. Financiële gevolgen voorgestelde structurele invulling taken Participatiewet vanaf 2017	pag. 24
9.1. Loonkostenontwikkeling SW-ers in dienst van de gemeente Aalten vanaf 1-1-2017	pag. 24
9.2. Wat is er begroot voor 2017 binnen de Participatiewet en SW	pag. 24
9.3. Offerte Laborijn	pag. 25
9.4. Offerte SDOA	pag. 25
9.5. Beoordeling offertes	pag. 25
9.6. Incidentele kosten en structurele kosten eigen organisatie	pag. 27
9.7. De offerte schematisch in beeld	pag. 29
10. Tijdspad en fasering	pag. 30
11. Conclusie/beslispunten	pag. 30

Bijlagen:

Bijlage 1: Offerte Laborijn

Bijlage 2: Offerte SDOA plus bijlagen 1 tot en met 5

Bijlage 3: Samenvattend kostenoverzicht

Leeswijzer:

Samenvatting.

In deze samenvatting wordt getracht een beeld te geven van de voorliggende notitie.

Offerte

In januari 2016 is aan zowel SDOA als aan Laborijn gevraagd om een offerte uit te brengen voor de uitvoering van de Participatiewet (plus minus 325 uitkeringsgerechtigden) en de taken in het kader van de WSW (plus minus 300 SW-medewerkers) zoals die nu worden uitgevoerd door Hameland. Gevraagd is om de offerte uit te brengen bij deelname in de GR en via een DVO.

Laborijn heeft een volledige offerte uitgebracht voor de uitvoering van de Participatiewet en de WSW volgens een DVO en een GR.

SDOA heeft een offerte uitgebracht voor een DVO en GR voor de uitvoering van de Participatiewet.

In de afgelopen maanden is er herhaaldelijk bestuurlijk/ambtelijk overleg gevoerd met SDOA. Er is vanuit een gedeelte van het SDOA bestuur vooral een beroep gedaan op de solidariteit en het vertrouwen in een eventuele samenwerking.

Voor SDOA was/is het onmogelijk om een offerte uit te brengen voor de Detacheringen die overkomen vanuit Hameland.

De offerte uitvoering Participatiewet is gelijk aan de offerte van 2015. Het uurtarief was eind vorig jaar € 104,00. Nu bedraagt het uurtarief € 92,40.

'Beschut binnen' (de werkplaats in Lichtenvoorde) alsmede het onderdeel "Ontwikkelen" is niet meegenomen, want dit valt niet onder de uitvoeringorganisatie SDOA.

Laborijn heeft na een ambtelijke toelichting op ons verzoek offerte uitgebracht voor zowel de uitvoering van de Participatiewet en de volledige SW (incl. Detacheren en Ontwikkelen en Beschut binnen. De prijs sluit aan bij de huidige kosten voor de uitvoering van de Participatiewet.

Randvoorwaarden

Participatiewet.

Binnen de gemeente Aalten wordt al meer dan 10 jaar door het team Zorg en Inkomen het minimabeleid, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening uitgevoerd.

Het maakt het integraal deel uit van de dienstverlening met de WMO en vanaf 1-1-2015 ook met de jeugdzorg. Dit vanuit de gedachten 1 klant, 1 plan, 1 regisseur.

Deze integrale wijze van dienstverlening willen we graag behouden.

Beleid dient ook een bevoegdheid van de gemeente te blijven.

Als gemeente Aalten hebben we de keuze gemaakt om uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt gedeeltelijk zelf te begeleiden (met o.a. Figulus en eventueel zorgaanbieders). Het gaat dan om activiteiten zoals voorkoming van sociaal isolement, sociale activering en vrijwilligerswerk.

SDOA.

SDOA geeft aan dat na 2 jaar alle diensten moeten worden afgenomen die de andere gemeenten ook afnemen.

Dit betekent dat de onderdelen minimabeleid, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening vanuit het team Zorg en Inkomen ondergebracht gaan worden bij SDOA.

Dit betekent ook dat de activiteiten voor de uitkeringsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt worden ondergebracht bij SDOA.

Laborijn.

Laborijn geeft aan dat modulair inkopen mogelijk is.

De taken die nu door het team Zorg en Inkomen worden gedaan kunnen daar blijven.

Alle re-integratieactiviteiten wil Laborijn zelf uitvoeren zodra ze gericht zijn op werk. De genoemde activiteiten zoals voorkoming sociaal isolement, sociale activering en vrijwilligerswerk kunnen plaatsvinden binnen het team Zorg en Inkomen.

SW

Naast het werkgeverschap willen we de kansen die er zijn benutten om bijvoorbeeld het werk wat nu wordt uitbesteed aan Hacron (Vebege) in eigen beheer te gaan uitvoeren. Model Dalfsen (project "Dalfsen werkt").

SDOA.

Uit de overleggen (bestuurlijk/ambtelijk) die gevoerd zijn is gebleken dat alle detacheringen en PIOF-taken door SDOA gedaan dienen te worden.

De deelnemende gemeenten binnen SDOA brengen deze taken onder bij de gemeente Berkelland. Daar waar de afwijkingen extra kosten met zich mee brengen in het proces zullen deze doorberekend worden naar de gemeente Aalten.

Binnen SDOA wordt geen "Beschut binnen" en "Ontwikkelen" georganiseerd. Dit zal op een nog nader te ontwikkelen wijze vorm gegeven moeten worden.

Laborijn.

De offerte van Laborijn is inclusief de totale dienstverlening in het kader van de WSW.

Alles wat nu door Hameland wordt uitgevoerd is in de offerte opgenomen inclusief 'beschut binnen'.

Wat de consequenties zijn van het zelf uitvoeren van zgn. "eigen werk", is op dit moment nog niet duidelijk. Laborijn heeft een all-in prijs gegeven.

Wat doen we zelf en wat doet de uitvoeringsorganisatie?

De klant

Wat verandert er voor de klant?

Voor welke variant we ook kiezen, voor een gedeelte van de totale doelgroep betekent het dat een andere organisatie de uitvoering gaat doen.

Participatiewet

Bij de keuze voor SDOA dienen alle klanten over te gaan van Laborijn naar SDOA.

Bij de keuze van Laborijn kan de uitvoering worden gecontinueerd en verandert er niets voor de klant.

SW.

Per 1 januari 2017 wordt de gemeente Aalten werkgever van alle Sw-ers woonachtig en toegewezen aan de gemeente Aalten.

Per 1 juli 2016 gaan de medewerkers van Detacheren en Ontwikkelen (niet SW medewerkers) over naar SDOA. Werkgeverschap blijft tot 1 januari 2017 bij Hameland. De werknemers van 'beschut binnen' blijven nog bij Hameland en daar moet een andere uitvoeringsorganisatie voor komen.

Bij de keuze voor Laborijn gaan alle gedetacheerde werknemers per 1 januari 2017 over naar de nieuwe uitvoeringsorganisatie. Dat betekent dat alle Hamelanders van de gemeente Aalten overgaan naar Laborijn (incl. 'beschut binnen').

DVO/GR

Beide partijen verwachten van de gemeente Aalten binnen afzienbare tijd deelname aan de GR.

In het voorstel gaan we derhalve financieel uit van deelname aan een GR.

Kosten

Bij deelname aan de GR bedragen de kosten bij SDOA structureel € 1.647.000 per jaar voor de uitvoering van (alleen) de Participatiewet.

Wat de kosten van de SW (detacheringen) zijn, is niet bekend. De toezegging die is gedaan in het overleg is dat de kosten niet meer bedragen dan de bijdrage van de andere deelnemende gemeenten binnen SDOA en niet meer bedragen dan de huidige kosten. Het streven is om een kostenreductie te realiseren ten opzichte van Hameland. (Hoe de kosten en uitvoering van Beschut werken en Ontwikkelen eruit zien, is eveneens niet bekend.)

De kosten van Laborijn bedragen maximaal € 1.400.000 voor de gehele uitvoering van zowel de Participatiewet als voor de gehele SW.

Indien een gedeelte van de werkzaamheden door de gemeente Aalten zelf worden uitgevoerd is op dit moment nog niet duidelijk wat dat aan besparing oplevert.

Conclusie

- **De uitvoering van de Participatiewet en de voormalige taken van Hameland in het kader van de WSW met ingang van 1 januari 2017 opdragen aan de uitvoeringsorganisatie Laborijn.**
- **Er dient een keuze gemaakt te worden tussen een DVO, voor een periode van 3 jaar, of deelname aan de GR (of mogelijk een GR-light variant)**
- **In de komende periode (half jaar) dient in goed overleg met de uitvoeringsorganisatie besloten te worden welke taken we in eigen beheer gaan uitvoeren en in welke vorm.**

1. Inleiding

1.1. Algemeen

In de voorliggende notitie wordt getracht een integraal beeld te geven over de uitvoering van de Participatiewet en de SW vanaf 1 januari 2017. In de afgelopen twee jaar is hier al veel over geschreven. Van deze eerdere notities is gebruik gemaakt in deze nota. We hopen hiermee een totaal beeld te geven wat de mogelijkheden zijn en de voor en nadelen van de verschillende keuze mogelijkheden.

Het is een lijvige notitie geworden die hopelijk bijdraagt aan een juiste besluitvorming.

1.2. Ontmanteling GR ISWI

De gemeenschappelijke regeling ISWI is in goed overleg met alle betrokken partijen geruisloos ontmanteld per 1 januari 2016. In afwachting van nadere besluitvorming over de uitvoering van de taken op het gebied van de Participatiewet op de langere termijn, zijn de gemeentelijke taken die voorheen waren belegd bij het ISWI door middel van een dienstverleningsovereenkomst voor de duur van 1 jaar opgedragen aan Laborijn te Doetinchem. De ontmanteling van het ISWI is zodanig ingericht dat de gemeente Aalten vrijwel geen personele fricties ondervindt. Alle medewerkers zijn in dienst getreden van Laborijn. Dit geeft ons alle ruimte om ook de gemeenschappelijke regeling Hameland te ontmantelen zonder grote personele fricties c.q. hoge kosten van ontslaguitkeringen.

1.3. Ontmanteling GR Hameland

De ontmanteling van de gemeenschappelijke regeling Hameland is een veel gecompliceerder proces. Dat komt omdat er meer partijen bij betrokken zijn en omdat er veel verschillende belangen spelen. Het transitieproces verkeert inmiddels in een gevorderd stadium. Alle WSW-ers treden uiterlijk per 1 januari 2017 in dienst van hun woongemeente (bij de gemeente Haaksbergen per 1 oktober 2016). De medewerkers (niet SW-personeel) van het onderdeel Detacheren en Ontwikkelen gaan in fase 1 per 1 juli 2016 op grond van het juridische beginsel "overgang van onderneming" over naar SDOA. Voor fase 2 (de transitie van het onderdeel Werken Binnen) geldt dat de nadere uitwerking later in 2016 volgt.

1.4. Blanco speelveld vanaf 1 januari 2017

De gemeente Aalten heeft vanaf 1 januari 2017 geen verplichtingen naar andere organisaties. De dienstverleningsovereenkomst met Laborijn loopt af op 1-1-2017 en de ontmanteling van Hameland is dan ook een feit. Er is dus sprake van een "blanco speelveld" en er dient een keuze te worden gemaakt door wie, en in welke vorm, de Participatiewet inclusief de SW uitgevoerd wordt vanaf 2017. Hierbij dient de kanttekening te worden gemaakt dat het speelveld niet helemaal vrij is, omdat er nog een doorlopend contract is met Vebego (Harcon groen) tot 1 januari 2018 (Hacron schoon is per jaar opzegbaar)

Conclusie: GR ISWI en GR Hameland zijn of worden beëindigd. Vanuit het blanco speelveld dient de gemeente Aalten een structurele invulling te geven aan de uitvoering van de Participatiewet en de WSW. Per 1 januari 2018 loopt het contract af met Vebego.

2. Gemeentelijke taken Participatiewet

2.1. Beschrijving gemeentelijke taken Participatiewet (gemeente als eerste overheid)

De Participatiewet is de rechtsopvolger van de Wet Werk en Bijstand. Dus iedereen die is aangewezen op ondersteuning in zijn/haar levensonderhoud, omdat hij/zij daar, tijdelijk, niet (volledig) in kan voorzien (en dat er geen sprake is van een andere voorliggende voorziening) kan aanspraak maken op een uitkering in het kader van de Participatiewet. Vanuit deze wet is de uitvoerder tevens verantwoordelijk voor het participeren van de uitkeringsgerechtigden in onze samenleving. Bij voorkeur in een traject wat gericht is op het zelfstandig kunnen voorzien in het levensonderhoud, maar daar waar dat niet (volledig) mogelijk kan, is het voorkomen van sociaal isolement en het optimaal laten participeren in de samenleving het doel. Hierbij kan er ook sprake zijn van een 'tegenprestatie' voor het ontvangen van de uitkering. De gemeente is verantwoordelijk voor alle mensen die kunnen werken maar daarbij wel ondersteuning nodig hebben. Van gemeenten wordt verwacht dat zij deze groeiende doelgroep ondersteuning biedt zodat zij aan de slag gaan. Waar nodig is er ondersteuning om het salaris aan te vullen (inkomensondersteuning).

Met de invoering van de Participatiewet is de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) met ingang van 1-1-2015 komen te vervallen. Iedereen die op 31 december 2014 een Wsw dienstverband had, behoudt zijn/haar baan en het salaris tot AOW-leeftijd tenzij de indicatie niet wordt verlengd.

Er is geen nieuwe instroom meer mogelijk in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). Indien iemand door ziekte en of handicap niet in staat is om het minimumloon te verdienen komt hij/zij in aanmerking voor een indicatie banenafpraak. Het UWV bepaalt of iemand een indicatie banenafpraak krijgt. Als die wordt toegekend dan wordt de persoon opgenomen in het doelgroepenregister. De potentiële werkgever kan door middel van het burgerservicenummer opvragen of een sollicitant in het doelgroepenregister is opgenomen en derhalve meetelt voor de banenafpraak (100.000 quotumbanen tot 2026).

Degene waarbij is vastgesteld dat er sprake is van arbeidsvermogen valt onder de Participatiewet, zowel voor een uitkering voor het levensonderhoud als voor bemiddeling naar werk. De gemeente voert dit uit.

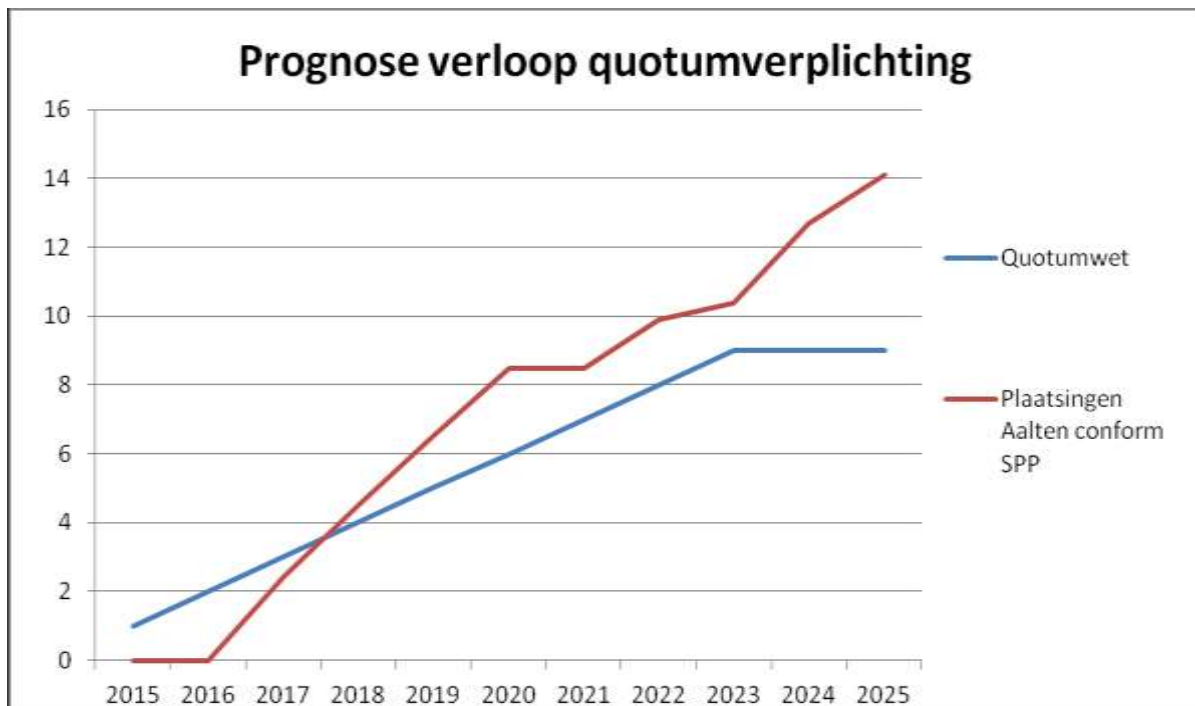
Indien er geen arbeidsvermogen is dan kan er sprake zijn van een voorliggende voorziening (o.a. Wajong)

2.2. Rol gemeente als werkgever op grond van de Participatiewet en de Wet quotumbanen

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet ingevoerd. Deze wet heeft tot doel de arbeidsparticipatie te bevorderen. Overheden moeten 25.000 banen creëren in de periode tot 2024. De gemeente Aalten moet 9 personen in dienst nemen uit de doelgroep Participatiewet. Dit aantal is gebaseerd op het aantal FTE binnen de gemeente Aalten. Als werkgevers de komende jaren onvoldoende banen bieden aan mensen met een arbeidsbeperking (doelgroepen: mensen die onder de participatiewet vallen, mensen met een WSW-indicatie, WAJONG'ers met arbeidsvermogen en mensen met een WIW-baan), wordt op grond van de wet quotumbanen een boete opgelegd voor iedere niet gerealiseerde arbeidsplaats. De quotumheffing (boete) bedraagt € 5.000,-- per niet ingevulde arbeidsplaats per jaar.

In het kader van de strategische personeelsplanning 2015 – 2025 is door het MT bekeken welke toekomstige vacatures in principe kunnen worden ingevuld door personen uit de doelgroep van de Participatiewet. Het MT heeft in de vergadering d.d. 4 augustus 2015 bij wijze van principebesluit besloten toekomstige vacatures aan te wijzen die ingevuld kunnen worden door personen uit de doelgroep Participatiewet. T.z.t. wordt – afhankelijk van de omstandigheden van dat moment – een definitief besluit genomen m.b.t. de invulling van deze vacatures door personen uit de doelgroep van de Participatiewet.

In de onderstaande grafiek is weergegeven hoe de gefaseerde opbouw van de quotumverplichting zich verhoudt tot de plaatsingen van personen uit de doelgroep van de Participatiewet op grond van de door het MT vastgestelde strategische personeelsplanning (SPP) 2015 – 2025.

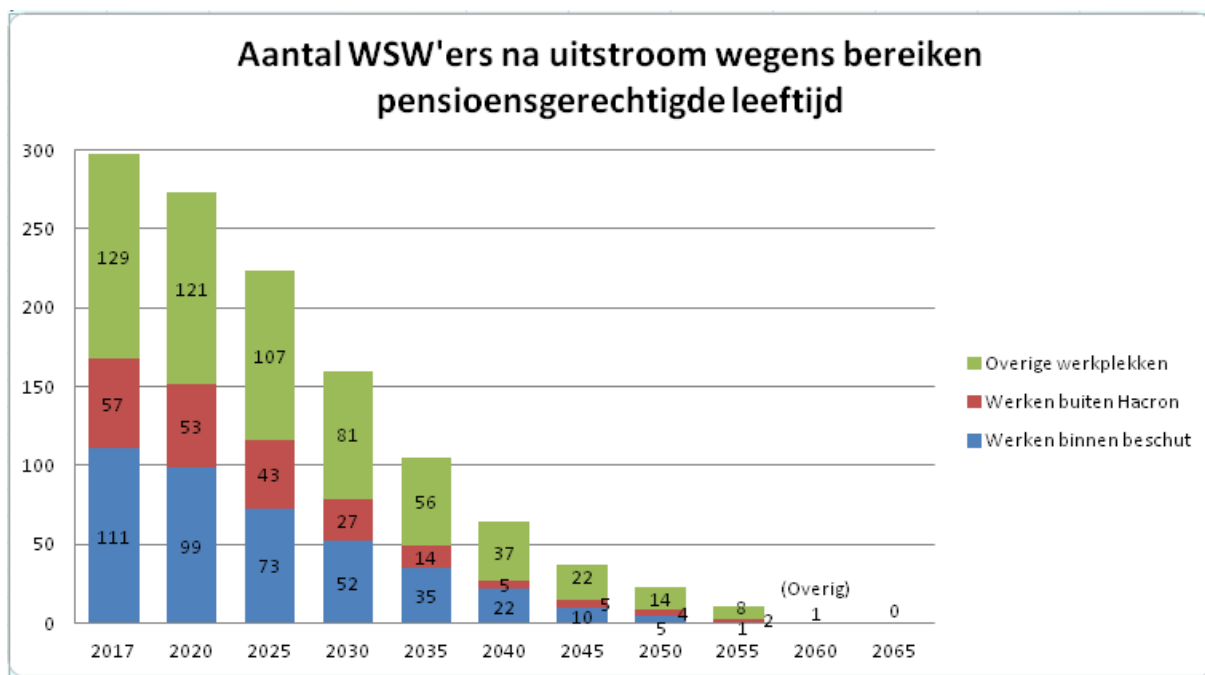
Zoals gezegd betreft het besluit van het MT een principebesluit. Afhankelijk van de omstandigheden geldend op dat moment wordt bekeken of een vacature daadwerkelijk ingevuld kan worden door een persoon uit de doelgroep Participatiewet dan wel dat op een andere wijze kan worden voldaan aan de verplichtingen van de quotumwet. Het op dat moment voorgenomen besluit wordt voor advies voorgelegd aan de Ondernemingsraad.

Conclusie: De gemeente Aalten zal in de komende jaren de verplichtingen ten aanzien van de quotumbanen ruimschoots invullen.

3. Analyse verschillende doelgroepen

3.1. Kenmerken doelgroep WSW

Zoals bekend zit de WSW op slot: er komen geen nieuwe WSW-ers bij. Dit betekent dat de over te nemen groep WSW-ers gefaseerd afneemt naarmate er personen uitstromen. Aangenomen wordt dat de per 1 januari 2017 over te nemen groep WSW-ers volgens de volgende planning uitstroomt wegens pensionering.

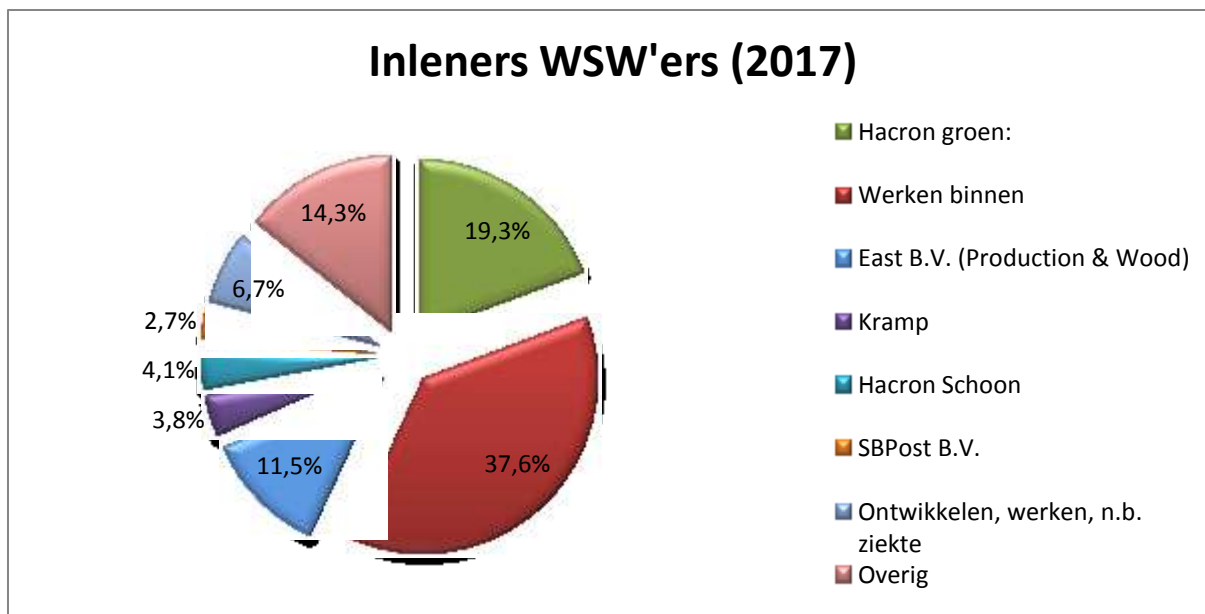
In deze grafiek wordt het aantal WSW'ers uit de gemeente Aalten weergegeven inclusief de 9 medewerkers uit de zogenaamde buitengemeenten, naar categorie werkplek. Dit betreft de WSW'ers met een contract voor onbepaalde tijd en de WSW'ers die begeleid werken.

De WSW'ers met een tijdelijk contract zijn hier buiten beschouwing gelaten, deze blijven achter bij de gemeenschappelijke regeling Hameland tot het eind van het tijdelijke dienstverband en krijgen geen arbeidsovereenkomst WSW voor onbepaalde tijd.

Iedere WSW'er heeft in meer of mindere mate begeleiding nodig. Zowel vanuit de werkgever (gemeente Aalten) als vanaf de werkvloer waar hij/zijn werkzaam is. Hiervoor zal individueel maatwerk moeten worden geleverd.

Een groot deel van de doelgroep ontvangt via de WMO thuis begeleiding. Voorts blijkt dat veel WSW-ers financiële ondersteuning hebben via bewindvoering of andere wijze van begeleiding. Bij een fors aantal is er sprake van loonbeslag.

In de volgende tabel is er een verdeling gemaakt naar de werkplek van het aantal WSW'ers in 2017. De groep overig bevat inleners waar maar één of twee WSW'ers aan het werk zijn.

3.2. Kenmerken doelgroep WWB en overige doelgroepen.

WWB (Moment opname actuele situatie.)	Fase 1	12	325
	Fase 2	22	
	Fase 3	46	
	Fase 4	245	
Schoolverlaters (t/m 2017)	Practicon	10	34
	Hamelandschool	4	
	Graafschapcollege	20	
	VSO, PRO (Overig, nog niet doorgegeven)	--	
NUG		Niet bekend, schatting	10

Fase 1 tot en met 4 is een wat verouderde wijze van indeling van de groep bijstandgerechtigden. Een actuele indeling volgens de participatieladder is op dit moment nog niet beschikbaar.

In fase 1 zit de groep die direct bemiddelbaar is naar werk. Zij slagen er in om op eigen kracht en waarschijnlijk binnen afzienbare tijd zelf in het levensonderhoud te voorzien.

In fase 2 zit de groep met een kleine afstand tot de arbeidsmarkt. Middels een korte ondersteuning, training, cursus, stage, slagen zij er in om binnen een jaar zelfstandig in het levensonderhoud te voorzien.

In fase 3 zit de groep met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Zij zijn over het algemeen aangewezen op een langere periode of structurele ondersteuning in de vorm van onder andere een loonkostensubsidie.

In fase 4 zit de groep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Zij zijn op dit moment niet in staat om zelf in het levensonderhoud te voorzien en zijn aangewezen op trajecten die gericht zijn op het participeren in onze samenleving zonder dat ze daarmee een inkomen kunnen verdienen waardoor ze zichzelf in het levensonderhoud kunnen voorzien.

De schoolverlaters die na hun opleiding verder studeren of een baan hebben (en zich financieel redden) doen geen beroep op de Participatiewet.. Dit ligt anders bij de groep kwetsbare jongeren; leerlingen die al een beperking of leerachterstand hebben. De afspraak in de nieuwe Participatiewet is dat zij ruim van te voren aangemeld worden door de school bij de gemeente. Zodat de gemeente weet

om hoeveel jongeren het gaat, wat het niveau is en dat zij op tijd een traject kunnen starten. De afspraak is dat deze groep een sluitende aanpak krijgt.

In uitzonderlijke gevallen kunnen ook NUG-ers (niet uitkeringsgerechtigden) onder de Participatiewet vallen. Dit is het geval wanneer thuis zitten zo schadelijk is dat iemand daardoor het risico loopt op hogere zorgkosten.

Wajongers zijn mensen die sinds jonge leeftijd (in ieder geval voor hun 18^e) een arbeidsbeperking hebben. Indien zij nog enige arbeidscapaciteit (>30%) hebben dan vallen zij onder de Participatiewet van de gemeente. Indien zij volledig afgekeurd zijn (70-100%), dan vallen zij onder het UWV. Indien deze laatste groep dagbesteding nodig heeft dan kan zij een beroep doen op de WMO.

4. Het gemeentelijk beleid m.b.t. de Participatiewet

Evenals bij de andere transitie en de Wmo geldt ook bij de Participatiewet dat we van binnen naar buiten willen werken. Dat wil zeggen, wat kan iemand zelf, wat met behulp van het netwerk en wanneer komt de gemeente in beeld ten behoeve van de re-integratie naar de arbeidsmarkt.

Bij het opstellen van het Participatiebeleid hebben we ons gericht op de volgende doelen:

- het bevorderen van mogelijkheden op regulier werk,
- het bevorderen van het benutten van het verdienvermogen,
- het bevorderen van actieve deelname aan de maatschappij en het terugdringen van het aantal bijstands-gerechtigden.

Bij de uitvoering van de Participatiewet worden o.a. de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- eigen verantwoordelijkheid van onze klanten,
- werk boven inkomen,
- uitstroom naar algemeen geaccepteerde arbeid,
- maatwerk en financiële haalbaarheid (binnen de beschikbare budgetten).

Wij verwachten van mensen dat zij zich maximaal inzetten om naar vermogen mee te doen. Wij achten het rechtvaardig om van klanten een vorm van een tegenprestatie te verlangen voor het ontvangen van een bijstandsuitkering. Wij onderschrijven dan ook het principe van wederkerigheid.

Doelgroepen

De dienstverlening voor de doelgroepen van de Participatiewet is gericht op het zoveel mogelijk bevorderen van een actieve deelname aan de maatschappij door middel van arbeid. Een belangrijk criterium bij de indeling van de doelgroepen is het 'verdienvermogen'. De structurele verdien capaciteit loopt hierbij van 100% van het wettelijk minimumloon(WML) tot < 20% van het WML. In de Participatiewet hebben we te maken met de huidige bijstandsgerechtigden, de mensen die vallen onder de Wet sociale werkvoorziening en de mensen die voorheen in de Wajong terecht zouden komen. Daarnaast kunnen Nuggers /Anw-ers, zelfstandigen, dak- en thuislozen, vluchtelingen en jongeren een beroep doen op ondersteuning in het kader van de Participatiewet. De dienstverlening is maatwerk, waarbij de eigen verantwoordelijkheid van de klant centraal staat. De Participatiewet geeft de mogelijkheid om van een klant een tegenprestatie te verlangen. Dit principe lijkt alleszins redelijk omdat de betreffende klant een beroep doet op de solidariteit van de samenleving.

Werkgevers

Zonder werkgevers geen banen. Dit statement speelt een heel belangrijke rol bij de inhoud en vormgeving van de Werkgeversbenadering. Uit de gesprekken met werkgevers blijkt dat zij een aantal punten essentieel achten voor een goede match tussen vacature en werkzoekende: één aanspreekpunt voor werkgevers, de toegang tot informatie en dienstverlening moet helder zijn, een goed en intensief relatiebeheer met regelmatig persoonlijk contact, werkgevers zien voor gemeenten een belangrijke rol weggelegd bij de arbeidsmarktparticipatie van de doelgroep, het 'ontzorgen' van de werkgever, één regeling voor loonwaarde naar een uniform model, motivatie en elementaire vaardigheden van de werkzoekende, jobcoaching op maat en compensatie voor verminderde arbeidsproductiviteit (bijv. loonkostensubsidie, proefplaatsing, detachering, werkplekaanpassing). Dit zijn de ervaringen van de jobcoaches van het werkgeversservicepunt. De (potentiële) werkgevers die 1 of 2 WSW-ers in dienst hebben gaat het meestal om één duidelijk aanspreekpunt wat makkelijk te bereiken is en herkenbaar. Dat kan eventueel ook een medewerker (participatieconsulent) van de gemeente zijn.

5. Samenwerking versus zelf doen

5.1. Welke taken willen we zelf doen en waarom?

Nu het speelveld opnieuw is in te vullen wordt de vraag actueel wat je zelf wil uitvoeren en wat je wil uitbesteden.

Naast het kostenaspect speelt nadrukkelijk hierin een rol waar we als gemeente goed in zijn. Wat doen we al (eventueel op een ander terrein) en wat past binnen de Participatiewet bij deze vraag. Hierin maken we een onderscheid tussen de SW (voormalig Hameland) en de Participatiewet.

Sociale Werkvoorziening.

De SW kent vanaf 1 januari 2015 geen nieuwe instroom meer. Met ingang van 1 januari 2017 komen de SW-medewerkers woonachtig in Aalten en 9 medewerkers uit de zogenaamde buitengemeenten in dienst van de gemeente Aalten. De uitvoering van taken rond werkgeverschap kan (al dan niet op termijn) worden ondergebracht bij een derde-partij.

De in deze paragraaf beschreven situatie is mede afhankelijk van de nadere uitwerking van de samenwerking tussen de gemeente Aalten en Laborijn in de vorm van een GR.

Het overleg tussen de gemeente Aalten en Laborijn over die nadere uitwerking kan nog leiden tot (beperkte) aanpassingen in de taakverdeling.

Afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden gaat een aantal consultanttaken door de gemeente Aalten uitgevoerd worden.

Conclusie/beslispunt. Besloten is dat de gemeente Aalten per 1 januari 2017 werkgever wordt van de SW-ers waarvoor de gemeente Aalten verantwoordelijk is.

Beleid en regie SW in eigen hand houden.

Beleid ten aanzien van detacheringen dient nog te worden ontwikkeld.

Dit geldt ook voor Beschut binnen en Ontwikkelen.

De bestaande uitvoeringsregelingen van Hameland worden vanaf 1-1-2017 voortgezet tot de gemeente Aalten nieuwe heeft geformuleerd en geïmplementeerd.

Afhankelijk hiervan worden ook een aantal taken door de consultants Participatie uitgevoerd.

Participatiewet

Vanaf 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. In de Participatiewet is onder andere de voormalige Wet Werk en Bijstand opgegaan. Onder de nieuwe doelgroep zijn ook de Wajongers met een verdiencapaciteit van meer dan 30%. Bij minder dan 30% verdiencapaciteit wordt je geacht volledig arbeidsongeschikt te zijn en is het UWV de uitkerende instantie.

De uitvoering van de Participatiewet is middels een DVO voor een periode van één jaar opgedragen aan Laborijn (fusie-organisatie van het ISWI, werk en inkomen Doetinchem en WEDEO). Daarnaast voert de gemeente Aalten al sinds jaar en dag zelf de bijzondere bijstand, het minimabeleid/armoedebeleid en de schuldhulpverlening uit.

Vanaf de invoering van de Participatiewet staat de gemeente Aalten een beleid voor waar de direct bemiddelbare klanten en klanten met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt worden begeleid door ISWI/Laborijn. Klanten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt pakt de gemeente zelf op.

De splitsing is grofweg te maken in alles wat gericht is op werk gaat nu naar Laborijn en alles wat is gericht op voorkoming van sociaal isolement, sociale activering en vrijwilligerswerk gaat naar de gemeente.

De activiteiten gericht op werk zijn Achterhoek breed en zelfs breder gericht. (Bij werken wordt een reistijd van maximaal 1,5 uur enkele reis als acceptabel geacht).

Bij de taken die de gemeente uitvoert gaat het vooral om lokale activiteiten. Deze taken willen we, naast de taken die we zelf uitvoeren, lokaal beleggen bijvoorbeeld bij Figulus en/of zorgaanbieders.

De splitsing in taken willen we ook handhaven na 1 januari 2017. Wij zijn van mening dat deze verdeling aan de burgers in Aalten recht doet.

De genoemde voorzieningen zijn hierdoor laagdrempelig en we bepalen hierin lokaal beleid.

Conclusie/beslispunt: De gemeente Aalten (team Zorg en Inkomen) blijft zelf de bijzondere bijstand, het armoedebeleid, minimabeleid en schuldhulpverlening uitvoeren.

De te kiezen uitvoeringsorganisatie voert de trajecten uit die direct werk gerelateerd zijn (grofweg fase 1 en 2) en de gemeente Aalten voert “zelf” de trajecten uit die gericht zijn op voorkoming van sociaal isolement, sociale activering en vrijwilligerswerk.

5.2. Welke taken kunnen we beter door anderen laten uitvoeren en waarom?

Sociale Werkvoorziening

Binnen de sociale werkvoorziening zijn er een aantal taken die we niet kunnen of liever niet zelf willen organiseren.

Het gaat dan onder andere om de werkgeversbenadering. Dit wordt voor de gehele Achterhoek vanuit het Werkgeversservicepunt Achterhoek te Doetinchem uitgevoerd. Dit geldt ook voor de Participatiewet.

Het beschut binnen is een specifieke taak die onder andere door de omvang van de doelgroep (die snel kleiner wordt) lokaal niet te organiseren is. Continuïteit in werk en begeleiding vraagt om een specifieke kwaliteit.

Het “vangnet” voor de detacheringen kan gekoppeld worden aan de werkzaamheden bij beschut binnen. Detacheringen lopen soms, tijdelijk, af of houden op te bestaan. Daar waar het om individuele detacheringen gaat is het nog wel te overzien. Als een groepsdetachering al dan niet tijdelijk wordt beëindigd moet deze groep wel opgevangen/aan het werk worden gehouden.

Voor deze doelgroep is de werkstructuur erg belangrijk en het langdurig thuis zitten zonder werk is niet wenselijk en duur (doorbetaling van salaris is op basis van de CAO verplicht).

De begeleiding van de gedetacheerde vraagt om specifieke vaardigheden en het is praktisch om die bij een externe uitvoerder onder te brengen. Bij groepsdetacheringen gaat het vaak niet alleen om mensen uit Aalten, waardoor de begeleiding voor de hele groep uit alle gemeenten gezamenlijk beter in één bezoek kan plaatsvinden.

Daar waar er sprake is van detacheringen op eigen werk (bijvoorbeeld groen onderhoud als de keuze wordt gemaakt om dat in eigen beheer te doen) zijn we voornemens om de begeleiding in eigen beheer uit te voeren. Dit geldt ook voor de individuele detacheringen waarbij naar verwachting geen mutaties in de detachering plaatsvinden.

Conclusie/beslispunt: De werkgeversbenadering vindt plaats vanuit het WESP (werkgeversservicepunt) en voor de gehele Achterhoek.

Detacheren, Ontwikkelen, Beschut binnen en het “vangnet” detacheringen bij voorkeur onderbrengen bij één uitvoeringsorganisatie.

Indien besloten wordt om werk in eigen beheer uit te voeren gaan we de begeleiding in eigen beheer uitvoeren.

Participatiewet

Voor de Participatiewet geldt dat het verstrekken van de uitkeringen (inclusief verantwoording naar het ministerie) en het vaststellen van de rechtmatigheid en de doelmatigheid hiervan al meer dan 10 jaar niet door de gemeente wordt uitgevoerd (voorheen ISWI en nu Laborijn). Dit is een specifieke taak en vraagt om specifieke deskundigheid. Het eventueel zelf uitvoeren van deze taak vraagt organisatorisch het nodige en ook is het aantrekken van deskundig personeel dan noodzakelijk.

Daarnaast is de kwetsbaarheid (gezien de schaalgrootte) een groot risico. Het ook in 2017 uitbesteden van deze werkzaamheden is het meest voor de hand liggend.

De werkgeversbenadering is al beschreven bij het kopje sociale werkvoorziening.

De taak om mensen weer zo snel mogelijk te begeleiden naar regulier werk maakt ook onderdeel uit van de werkzaamheden die voorheen door ISWI en nu Laborijn worden uitgevoerd. Gezien het regionale karakter van deze taak en de koppeling met het werkgeversservicepunt is het logisch om deze taak op dat niveau te organiseren.

Conclusie/beslispunt: Het rechtmatig en doelmatig verstrekken van uitkeringen in het kader van de participatiewet uitbesteden aan de uitvoeringsorganisatie. Inclusief de verantwoording naar het Rijk.

5.3. Kruisjeslijst

In het onderstaande overzicht staat in een matrix het resultaat van de bijeenkomsten van 5 juni 2015 en 15 juni 2015 met betrekking tot de uitvoering van de participatiewet vanaf 1 januari 2016.

De bijeenkomsten werden bijgewoond door Henk Wiltink, Jan Nobel, Jan Storm van 's Gravesande, Gert-Jan van Vliet, Johan van der Brug, Wilbert van Dijk, Ben Wolsink, Alice Roerdink en Jacky Straatman.

Door de ontmanteling van Hameland (1-1-2017) en ISWI 1-1-2016 is de 'tafel' leeg en ligt er een unieke kans voor de gemeente Aalten om de uitvoering van de Participatiewet opnieuw in te richten. In de bijeenkomsten is gekeken naar de diverse mogelijkheden van uitvoering van de Participatiewet, maar ook vooral naar waar zijn we als gemeente Aalten goed in en waar liggen de kansen en mogelijkheden om het speelveld opnieuw in te vullen.

De in deze paragraaf beschreven situatie is mede afhankelijk van de nadere uitwerking van de samenwerking tussen de gemeente Aalten en Laborijn in de vorm van een GR, GR-light of een DVO. Het overleg tussen de gemeente Aalten en Laborijn over die nadere uitwerking kan nog leiden tot (beperkte) aanpassingen in de taakverdeling.

Regeling	Aantal	Indeling	Zelf Uitvoeren			Uitbesteden	
			Consulent Taken	administratie	Beleid Regie	Consulent taken	Administratie
WWB	12	Fase 1			X	X	X
	22	Fase 2			X	X	X
	46	Fase 3	X		X		X
	245	Fase 4	X		X		X
WSW	57	Detachering Hacron/ of in eigen beheer	X		X		X
	119	Detachering			X	X	X
	108	Beschut Binnen	X		X	X	X
SV / S.O.	± 34	Fase 1			X	X	X
		Fase 2			X	X	X
		Fase 3	X		X		X
		Fase 4	X		X		X
N.U.G.	± 10	n.v.t.	X	n.v.t.	X		

Conclusie/beslispunt:

Duidelijk is dat beleid en regie een taak is die we zeker zelf willen uitvoeren.

Voorgesteld wordt om als uitgangspunt, richtlijn, de bovenstaande kruisjeslijst te hanteren voor de uitvoering van de Participatiewet incl. WSW.

5.4. Plan om het eigen gemeentelijk werk door de doelgroep WSW te laten uitvoeren zonder tussenkomst uitvoeringsorganisatie

Onze openbare ruimte wordt sinds enige tientallen jaren onderhouden door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (SW-indicatie). Op dit moment hebben we een contract met Hacron (overgenomen door Vebego) die haar personeel inhuurt bij Hameland waar wij weer 'aandeelhouder' van zijn. Het personeel wat ingezet wordt betreft categorie 2 en 3. Dit is personeel wat met enige begeleiding en aanpassing deze werkzaamheden uit kan voeren. Dus niet SW-medewerkers die beschut werken en niet SW-medewerkers die in het reguliere arbeidsproces ingezet kunnen worden. Het aantal van 61 medewerkers betreft 54,8 fte (peildatum 31 december 2015). De bestaande situatie gaat per januari 2017 en januari 2018 sterk veranderen. Per januari 2017 worden de gemeenten werkgever van de mensen met een SW-indicatie en per januari 2018 loopt het huidige contract met Hacron/Vebego af. Hierdoor staan wij als gemeente Aalten voor een aantal keuzes. Deze keuzes moeten, mede gezien de overgang van de SW-medewerkers naar de gemeenten als werkgever, voor het zomerreces bekrachtigd zijn.

Indien wij geen actie ondernemen zal Vebego vanaf januari 2017 het personeel via de gemeente Aalten inhuren i.p.v. via Hameland, contractueel onder dezelfde voorwaarden (€ 2,50 per uur), en zullen wij in 2017 een aanbestedingsprocedure op moeten starten voor het gunnen van het groencontract. In de afgelopen jaren kon, gezien de status van Hameland als SW-bedrijf, gekozen worden voor een zogenaamde 2b-aanbesteding waarbij direct gegund mag worden aan een dergelijk bedrijf. De nieuwe Europese aanbestedingsrichtlijnen kent geen 2b-aanbesteding waardoor deze situatie niet meer van toepassing is, Vebego is een commerciële organisatie, waarbij dus een aanbesteding (openbaar, verwachte bedrag voor contract van 5 jaar ligt tussen € 1.500.000 en € 5.225.000) verplicht is. Bij deze aanbesteding wordt aangegeven dat het werk moet worden uitgevoerd door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, aangewezen door de gemeente Aalten, wonende in de gemeente Aalten. De contractant is op voorhand onbekend, evenals de begeleiders en andere zekerheden die de mensen met een SW-indicatie nu wel hebben.

Er is nog een tweede optie die eenmalig actueel wordt door het gegeven dat het werkgeverschap van de mensen met een SW-indicatie over gaat naar de gemeenten; zelf beheren (en uitvoeren) van het groencontract. Zolang het grondgebied van de gemeente Aalten bestaat zal dit onderhouden moeten worden, zeer waarschijnlijk gedeeltelijk door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt vanuit de Participatiewet. Op de volgende bladzijde wordt een overzicht gegeven van de feitelijke situatie en een overzicht gegeven van de plussen, minnen, kansen en bedreigingen zoals het MT deze op het moment ziet. Gezien de geschetste situatie in de eerste alinea is een besluit over dit dossier op korte termijn zeer gewenst. Deze tweede mogelijkheid is mede ontstaan na inbreng van de teamcoördinator Buitendienst die mede de inhoudelijke voor- en nadelen heeft aangedragen.

Feit is dat meerjarig een bedrag van ongeveer €725.000 is opgenomen in de begroting, met jaarlijkse indexatie voor onderhoud van de openbare ruimte en sportvelden die niet geprivatiseerd zijn. Indien gekozen wordt voor uitvoering in eigen beheer valt dit bedrag vrij.

Feit is dat gewerkt wordt via een beeldbestek, dit beeldbestek is in feite een uitvoeringsprogramma met kwaliteitsnormen die ook intern gehanteerd kan worden.

De SW-medewerkers hebben begeleiding nodig, hiervoor worden in principe dezelfde 3 medewerkers van (nu nog) Hacron/Vebego ingezet.

Bovenstaande garandeert dat dezelfde werkzaamheden tegen hetzelfde kwaliteitsniveau met dezelfde SW-medewerkers op dezelfde wijze worden uitgevoerd.

Het in eigen beheer uitvoeren van groenwerkzaamheden (Hacron) is nog een onderwerp van nader overleg tussen de gemeente Aalten en Laborijn.

Financiële gevolgen (per jaar)

Beschikbaar budget meerjarenbegroting	€725.000 +/-
Kosten begeleiding, 3 medewerkers	€180.000 -/-
Exploiatiekosten, klein materieel en vervoer (schatting)	€ 50.000 -/-
Extra organisatiekosten, administratie en overig	€ 20.000 -/-
Onvoorzien 10% van kosten	€ 25.000 -/-
Lagere opbrengsten uit detachering WSW-ers op eigen werk	€180.000 -/-

Saldo netto	€270.000 +/-

Het negatieve subsidieresultaat per jaar loopt gestaag op naar € 5.550 per fte (obv 54,8 fte betekent dit een stijging met € 215.000, van € 95.000 in 2015 naar € 310.000 in 2020) en kan in bovenstaand overzicht volledig worden gedekt door de vrijvallende bedragen in de begroting (zie ook bijlage 3).

Voordelen optie 2

Financieel aantrekkelijk
Directe aansturing op groep mogelijk
Flexibele inzet mogelijk
1 baas (welzijn SW-personeel)
Continuïteit (Aalten, Aalten, Aalten)¹

Nadelen optie 2

Extra overheadkosten gemeente Aalten
'Gedoe' met Vebego (minder inkomsten)
Voorzieningen gedeeltelijk nog niet aanwezig²

Kansen optie 2

Ziektepercentage reduceren
Voorbeeldfunctie voor Aaltense bedrijven
Integrale aanpak multi-problematiek³
Vliegwielen of vangnet (uitloop plaatsen)⁴

Bedreigingen optie 2

Huidige begeleiders willen niet overstappen
Meer zorg voor doelgroep⁵
Politieke druk⁶

¹ Deze constructie zorgt er voor dat Aaltense mensen met de gemeente Aalten als werkgever op Aaltens grondgebied aan het werk zijn.

² Niet alle voorzieningen zijn aanwezig en moeten georganiseerd worden, o.a. centrale locatie.

³ Bij veel SW-medewerkers is er sprake van multi-problematiek (>50% heeft structurele financiële problemen), door eigen aansturing kunnen problemen eerder onderkend/aangepakt worden.

⁴ Naast het groenonderhoud is deze constructie ook toepasbaar voor schoonmaak (12 personen, 9,71 fte) en ander werk wat door de gemeente wordt uitgevoerd. Ook geeft dit een positief effect voor organisaties waarmee de gemeente Aalten een subsidierelatie heeft om mensen met een SW-indicatie te plaatsen. Tevens bestaat de mogelijkheid om als vangnet op te treden in het geval van beëindiging contract bij derden waarbij problemen worden voorzien zonder daginvulling.

⁵ Aalten als werkgever en opdrachtgever kan tot gevolg hebben dat een deel van de doelgroep een groter beroep gaat doen op organisatie (consulenten).

⁶ Vebego zal een dergelijke constructie niet toejuichen en ongetwijfeld politieke druk uit gaan oefenen op basis van lange (gedwongen) relatie met Hacron om deze constructie niet door te voeren.

Het is een overweging om bovenstaande constructie via een eigen entiteit (stichting of BV) te laten verlopen in verband met scheiding van processen en mogelijkheid tot afsplitsen als hier toe besloten wordt in de toekomst. Alternatief is om de werkzaamheden uit te voeren onder de vlag van de gemeente.

Op 22 maart 2016 heeft de gemeente Dalfsen een presentatie verzorgd in het college die overeenkomt met de optie 2. In Dalfsen heet deze stichting "Dalfsen werkt".

Conclusie/beslispunt:

Voor het toekomstig onderhoud van de openbare ruimte dient er een keuze gemaakt te worden uit de volgende opties;

- 1. Optie 1. Openbaar aanbesteden waarbij Vebego mee kan doen**
- 2. Optie 2. Als gemeente (of gemeentelijke stichting) de openbare ruimte zelf beheren met de doelgroep, zoals die nu bij Hacron (Vebego) werkzaam is.**

Optie 2 biedt structureel aan ca. 80 SW-ers werk in hun eigen omgeving (woonplaats). Door de werkzaamheden in eigen beheer uit te voeren zijn de kosten voor begeleiding en overhead het laagst mogelijk.

Gezien het berekende financiële voordeel kiezen voor optie 2 (de randvoorwaarden worden in de komende maanden nader uitgewerkt). Een separaat voorstel volgt.

6. GR of DVO

6.1. Coalitie-akkoord

In het Coalitie-akkoord 2014 – 2018 van het CDA, Christen Unie en GemeenteBelangen is het volgende uitgangspunt m.b.t. samenwerking opgenomen: “Niet inzetten op gemeentelijke herindeling maar op samenwerking. Dit samenwerken met mogelijk verschillende partners en zo min mogelijk via gemeenschappelijke regelingen. We willen gemeenschappelijke regelingen afbouwen daar waar het kan. Samenwerking dient een meerwaarde op te leveren in continuïteit, kwaliteit en/of geld”.

6.2. Voor- en nadelen GR

Voor- en nadelen gemeenschappelijke regeling.

Voordelen:

- Bij aansluiting bij de GR kies je zelf de uitvoeringsorganisatie (aanbestedingsregels)
- Besluiten bij delegatie (bevoegdheden en verantwoordelijkheden ten aanzien van datgene wat is opgenomen in het delegatiebesluit worden overgedragen aan de betreffende uitvoeringsorganisatie)
- De positie van de gemeente Aalten is gelijk aan de overige deelnemers in de GR
- Gezamenlijk verantwoordelijk ten aanzien van de volledige bedrijfskosten en kunnen daarop via het bestuur ook invloed uitoefenen.
- Geen financiële risico's ten aanzien van de BTW verplichting en vennootschapsbelasting

Nadelen:

- Bestuur op afstand in GR, geen directe besluitvorming voor de gemeenteraad, maar via het GR Bestuur
- GR lijdt in besluitvorming tot compromissen
- Sturing op prestaties alleen mogelijk via het algemeen bestuur.

6.3. Voor- en nadelen DVO

Voor- en nadelen dienstverleningsovereenkomst.

Voordelen:

- Inkoop per product. Productprijs staat vast
- Contractduur flexibel (bijvoorbeeld 3 of 5 jaar)
- Puur zakelijke overeenkomst
- Directe sturing op kwaliteit
- Prestatie afspraken in relatie tot prijsafspraken.

Nadelen:

- risico dat onze keuze van uitvoeringsorganisatie op basis van de aanbestedingsregels niet de daadwerkelijke uitvoeringsorganisatie wordt (aanbestedingsregels)
- Besluiten bij mandaat, geen delegatie (college blijft verantwoordelijk voor alle besluiten, maar ook bijvoorbeeld archivering, SUWI en privacy en financiële afwikkeling)
- Uitzonderingspositie t.o.v. de overige gemeenten die de uitvoering bij de GR bij SDOA of Laborijn hebben neergelegd
- Productprijs wordt duurder in verband met risico's die doorberekend worden (bijv. door contractduur t.o.v. doorlopende verplichtingen m.b.t. personeel)
- BTW- verplicht. De diensten worden verhoogd met 21% BTW. BTW is bijna volledig te compenseren, behalve voor de taken die ook aan marktpartijen kunnen worden uitbesteed. De financiële consequenties lijken niet zo groot. Wel zal hier door de uitvoeringsorganisatie een administratie voor gevoerd moeten worden.
- Vennootschapsbelasting verplicht vanaf 1 januari 2016 waarvan de consequenties niet te zijn voorzien. (Afhankelijk van “winst”). Ook hiervoor geldt dat de uitvoeringsorganisatie hiervoor een administratie zal moeten voeren.

Vanuit de juridische afdeling zijn de onderstaande opmerkingen gemaakt:

Wanneer gekozen wordt voor een DVO met Laborijn speelt er wat betreft de gebruikmaking van de gegevens uit de basisregistratie personen waarschijnlijk ook nog een praktisch probleem.

Samenwerking in de vorm van een DVO (zonder deelname van de gemeente Aalten aan de gemeenschappelijke regeling Laborijn) impliceert dat Laborijn voor de gemeente Aalten moet worden aangemerkt als een "buitengemeentelijk overheidsorgaan". Aan een buitengemeentelijk overheidsorgaan mag op basis van de Wet basisregistratie personen en de daarmee samenhangende regelgeving in beginsel uitsluitend schriftelijke informatie worden verstrekt. Dit betekent dat aan medewerkers van Laborijn geen rechtstreekse toegang tot BRP en SUWI kan worden verleend en die medewerkers telkens wanneer zij gegevens uit de BRP of SUWI nodig hebben daartoe een verzoek moeten doen bij de gemeente Aalten, waarop dan weer schriftelijk moet worden gereageerd. Dit is een zeer omslachtige en onpraktische manier van werken. Momenteel wordt binnen de geldende regelgeving nog gezocht naar een mogelijkheid om dit praktische probleem te ondervangen.

6.4. Plan m.b.t. eigen werk pleit voor flexibele houding van de uitvoerder.

Of we nu kiezen voor een DVO of een GR, het belangrijkste is dat de uitvoerder een flexibele houding heeft ten aanzien van het zelf uitvoeren van een aantal taken. Op het eerste gezicht lijkt dan de variant van een DVO de meest voor de hand liggende.

Je legt dan met elkaar vast welke producten je inkoop voor welke prijs en periode met welke te verwachten resultaten.

Binnen een GR is dit ook mogelijk in de vorm van een zogeheten GR-Light. Je spreekt dan af welke taken je in de GR brengt. Voor deze taken participeer je dan volledig in de GR. Voor de overige taken van de GR ben je dan niet verantwoordelijk.

De keuze voor een DVO of een GR is dus niet afhankelijk van het flexibel omgaan met het takenpakket.

Conclusie/beslispunt:

Er dient een keuze gemaakt te worden tussen GR, GR-Light en DVO. Bij de keuze voor een GR dient er voldoende ruimte te zijn om als gemeente zelf te bepalen welke taken er in de GR worden ondergebracht. SDOA blijkt hierin het minst flexibel.

7. Samenwerking in Oost of in West

7.1. Samenwerking in Oost

De samenwerking in Oost die er op dit moment bestaat binnen het sociaal domein is de samenwerking binnen de Jeugdzorg (OT) en deels de WMO. Deze samenwerkingen beperken zich tot de gemeenten Winterswijk en Oost-Gelre.

Dit geldt ook voor het passend onderwijs en leerlingenvervoer (gaat binnenkort op in het Achterhoeks breed uit te voeren basismobiliteit).

7.2. Samenwerking in West

De economische omstandigheden en bedrijvigheid is in West groter dan in Oost. Dit betekent meer kansen op de arbeidsmarkt voor de doelgroepen binnen de SW en de Participatiewet. De Participatiewet (en zijn voorgangers) wordt al meer dan 10 jaar uitgevoerd in het Westen. In Doetinchem staat een goed functionerende organisatie die al jaren met een positief financieel resultaat de SW uitvoert.

In West is een goede samenwerking met het RMC (Regionaal Meldpunt & Coördinatie voortijdige schoolverlaters). Dit heeft er in geresulteerd dat er in het afgelopen jaar binnen het VO geen schoolverlaters zonder startkwalificatie de school voortijdig hebben verlaten in de gemeente Aalten.

In het sociaal domein werken alle Achterhoekse gemeenten samen. Hiervoor is de Regionale Uitvoeringsagenda Sociaal Domein opgesteld. De trekkers hiervan zijn Doetinchem en Bronckhorst. Met name inkoop en productontwikkeling doen we Achterhoeks breed.

7.3 De scenario's bekeken vanuit de klant.

Als we het hebben over de klant dan hebben we het over de inwoners die (tijdelijk) zijn aangewezen op een uitkering in het kader van de Participatiewet of die werkzaam zijn in een 'beschutte' werkomgeving. Een andere klant is de werkgever.. De dienstverlening voor de werkgevers vindt plaats vanuit het WESP (Werkgeversservicepunt) in Doetinchem wat werkzaam is voor alle 8 gemeenten in de Achterhoek. Deze dienstverlening blijft dan ook gelijk ongeacht de variant waar voor gekozen wordt

De consequenties voor de SW-ers bij Hameland zijn nog niet te beoordelen. De werkgroepen die werkzaam zijn binnen Hameland komen in de loop van 2016 met voorstellen hoe verder te gaan met deze doelgroep.

Voor de inwoners die (tijdelijk) aangewezen zijn op een uitkering in het kader van de Participatiewet zijn de consequenties in beeld gebracht in onderstaande matrix. Bij de opties is geen rekening gehouden met de varianten DVO of GR. Dit mag in de dienstverlening naar de klant geen consequenties hebben.

	SDOA	Laborijn
Dienstverlening *	-/+	+/-
Continuïteit		
Dienstverlening **	+/-	+/+
Kwaliteit		
Bekendheid/ herkenbaarheid ***	+	++
Uitstroomkansen ****	+	++
Bereikbaarheid *****	+	+

Toelichting:

Dienstverlening continuïteit*

- Bij aansluiting bij SDOA zal de overgang voor alle klanten vreemd zijn. De huidige klanten van de Participatiewet zijn nu ondergebracht bij Laborijn en de SW-ers bij Hameland.
- Bij aansluiting Laborijn wordt de dienstverlening van de klanten van de Participatie voortgezet. Voor de SW-ers betekent dit een overgang van Hameland naar de gemeente Aalten en Laborijn.

Dienstverlening kwaliteit**

- De kwaliteit van SDOA staat niet ter discussie. De min staat voor de uitbreiding met de gemeente Aalten en in de loop van 2016/2017 van Hameland. De vraag is of dan nog dezelfde kwaliteit kan worden geleverd door deze forse toename van de organisatie. De uitvoering van de Participatiewet gaat goed. Hoe het voormalige gedeelte van Hameland (SW) uitgevoerd gaat worden zal moeten blijken in de toekomst. De uitvoering van Detacheren loopt via SDOA. Voor Beschut binnen, de vangnetfunctie en Ontwikkelen zal een andere organisatie verantwoordelijk worden. Over de toekomstige uitvoering daarvan is in Oost nog niets bekend.
- De kwaliteit van het Laborijn staat ook niet ter discussie. Hiervoor geldt dat nog niet duidelijk is wat de consequentie is van de fusie op de kwaliteit. Het lijkt er op dat dit allemaal goed verloopt. Daarnaast heeft Laborijn een goed lopend SW bedrijf in haar gelederen met alle instrumenten die daar thuis horen. De gehele WSW binnen 1 uitvoeringsorganisatie.

Bekendheid/herkenbaarheid***

- De organisatie SDOA is wel bekend, maar er is geen ervaring met deze organisatie.
- De organisatie Laborijn en voorheen ISWI is uiteraard goed bekend en herkenbaar. Voor de huidige klanten is Laborijn de uitvoeringsorganisatie van de Participatiewet

Uitstroomkansen****

- SDOA staat bekend om hun actieve uitstroombesluit. Dit vergroot de kansen op werk.
- Laborijn heeft ook positieve uitstroomcijfers, maar profileert zich minder op uitstroom dan SDOA. De economische bedrijvigheid in West is groter dan in Oost.
- Het WESP (werkgeversservicepunt) werkt voor de gehele Achterhoek. Voor werkgevers geldt dat de juiste man/vrouw op de vacature terecht komt.
- Bij Laborijn is een duidelijke visie om instrumenten die succesvol zijn gebleken binnen de SW ook in te zetten voor de doelgroep WWB.

Bereikbaarheid*****

- De klantcontacten binnen SDOA vinden plaats op het loopbaanplein in Winterswijk. Het loopbaanplein is goed te bereiken.
- De klantcontacten binnen Laborijn zullen ook in het komende jaar, voor zover nu bekend, plaatsvinden op de huidige locatie in Uft. Voor de klanten een gebruikelijke situatie.

Conclusie/beslispunt:

Duidelijk is dat er zowel in Oost als in West sprake is van succesvolle samenwerking. De inwoners van de gemeente Aalten zijn gedeeltelijk georiënteerd op West (kern Dinxperlo) en gedeeltelijk op Oost (de kern Aalten) Welke keuze er gemaakt wordt doet weinig af aan de bestaande samenwerking.

8. Werkgeverschap WSW-ers

8.1. Stand van zaken

In de bijgestelde planning van de voorgenomen ontmanteling van de gemeenschappelijke regeling Hameland is (o.a.) opgenomen dat de WSW-ers per 1 januari 2017 in dienst komen van de betreffende gemeenten (bij de gemeente Haaksbergen mogelijk eerder bij SWB).

Het college heeft op 17 december 2015, nummer 2015-2493, besloten het SW-personeel van Hameland in dienst te nemen van de gemeente Aalten en de HRM-taken onder te brengen bij het team POJZ. Op 5 januari 2016 heeft het college daarbij aangetekend dit besluit als een eerste stap te zien, die voor de toekomst alle mogelijkheden open houdt om het werkgeverschap van de WSW-ers en andere doelgroepen in het kader van de Participatiewet over te dragen naar een afzonderlijke entiteit.

De in deze paragraaf beschreven situatie is mede afhankelijk van de nadere uitwerking van de samenwerking tussen de gemeente Aalten en Laborijn in de vorm van een GR, GR-light of een DVO. Het overleg tussen de gemeente Aalten en Laborijn over die nadere uitwerking kan nog leiden tot (beperkte) aanpassingen in de taakverdeling.

8.2. De rechtspositie

M.b.t. de rechtspositie van de WSW-ers geldt dat de op 31 december 2016 lopende arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde tijd, op grond van een bestuursovereenkomst overgenomen worden van de gemeenschappelijke regeling Hameland. De WSW-ers behouden hun bestaande collectieve rechtspositie conform de CAO Sociale Werkvoorziening en de Pensioenregeling sociale werkvoorziening (Pensioenfonds Werk en (re)Integratie) en hun individuele rechtspositie.

De bedrijfsregelingen van Hameland zijn op het moment van overgang (1 januari 2017) voor de gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk van toepassing. In de toekomst kan de werkgever in overleg met de medezeggenschap bedrijfsregelingen wijzigen of intrekken.

8.3. Implementatie overname werkgeverschap WSW-ers

De overname van het werkgeverschap van de WSW-ers wordt als volgt geïmplementeerd:

1. De WSW-ers ontvangen tijdig een informatieve brief waarin de overgang op begrijpelijke wijze wordt toegelicht (voor 1 juli 2016).
2. Consulents van het team POJZ en van het team Zorg en Inkomen voeren in de periode van 1 september 2016 tot 1 januari 2017 een individueel welkom-gesprek met alle WSW-ers. Dit betreft een breed intake-gesprek, zodat we ons direct een beeld kunnen vormen van eventuele actuele HRM-vraagstukken en eventuele vraagstukken m.b.t. het beschut werken of de detachering en eventuele "zorgvragen".
3. De WSW-ers ontvangen tijdig hun eerste salaris van de gemeente Aalten in de maand januari 2017 (e.v.).

8.4. Ziekteverzuimbegeleiding

Voor de ARBO-zorg en verzuimbegeleiding wordt de bestaande dienstverlening met de bedrijfsarts vooralsnog voortgezet. In het jaar 2017 wordt mede gelet op het zeer hoge ziekteverzuim (15 %) een onderzoek ingesteld naar de effectiviteit van de verzuimbegeleiding en de samenwerking tussen de leiding en de bedrijfsarts.

8.5. Ondernemingsraad

In goed overleg met de ondernemingsraad van de gemeente Aalten wordt de medezeggenschap van de WSW-ers op nader te bepalen wijze ingericht. Daarbij wordt rekening gehouden met het advies van de vakorganisaties.

8.6. Mogelijke toekomstige ontwikkelingen

Tijdens een presentatie op 22 maart 2016 zijn het college en het MT geïnformeerd over de wijze waarop in de gemeente Dalfsen het werkgeverschap van de WSW-ers en andere doelgroepen van de Participatiewet op betrekkelijk eenvoudige en laagdrempelige wijze is belegd in de gemeentelijke stichting Dalfsen Werkt! Daarbij kwam tevens aan de orde dat de gemeente Dalfsen de betreffende WSW-ers zoveel mogelijk inzet op eigen werk van de gemeente Dalfsen dat geschikt is voor de doelgroep.

Beide denkrichtingen (het werkgeverschap onderbrengen bij een afzonderlijke entiteit en het zoveel mogelijk inzetten van de doelgroep op eigen werk) sluiten goed aan op ideeën binnen de gemeente Aalten. In de nabije toekomst wordt dit verder uitgewerkt.

Het volgende is op dit moment al in beeld;

M.b.t. de rechtspositie van de WSW-ers geldt dat de arbeidsovereenkomsten overgenomen worden van de GR Hameland. De WSW-ers behouden hun bestaande collectieve rechtspositie conform de CAO Sociale Werkvoorziening en de Pensioenregeling sociale werkvoorziening (Pensioenfonds Werk en (re)Integratie) en hun individuele rechtspositie.

M.b.t. het werkgeverschap van de Aaltense WSW-ers zijn verschillende opties denkbaar. We beperken ons – mede gelet op de specifieke doelgroep - tot het aangeven van de voor- en nadelen van de twee meest voor de hand liggende opties.

Om de voor- en nadelen van deze opties goed te kunnen beoordelen is het van belang om te weten dat de WSW-ers een eigen CAO en een eigen Pensioenfonds hebben. We hebben dus op het vlak van de rechtspositie niet te maken met het “risico van verweving” van deze doelgroep met de reguliere medewerkers van de gemeente Aalten.

Optie 1: De WSW-ers komen in dienst van de gemeente Aalten

Voordelen:

- a. Overzichtelijk en duidelijk m.b.t. bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
- b. Het MT en het college hebben directe zeggenschap m.b.t. het werkgeverschap.
- c. Geen politiek/bestuurlijke risico's m.b.t. verwijten van oneigenlijke constructies.
- d. Geen fiscale risico's met betrekking tot de inlenersaansprakelijkheid.
- e. Geen eenmalige kosten verbonden aan het oprichten van een nieuwe organisatie.
- f. Geen structurele kosten verbonden aan het oprichten van een nieuwe organisatie.
- g. Makkelijke integratie met de huidige administratie en programmatuur.
- h. Een voordeel in het kader van de werkkostenregeling.

Nadeel:

Het risico van verwevenheid met de (reguliere) gemeentelijke organisatie op overige aspecten (niet zijnde de rechtspositie). Denk bijvoorbeeld aan de discussie van enige tijd geleden in een buurgemeente of de WSW-ers dezelfde werkkleding moeten hebben als de reguliere medewerkers.

Risico's:

Het risico van verwevenheid met de (reguliere) gemeentelijke organisatie op overige aspecten (niet zijnde de rechtspositie). Dit kan in het bijzonder spelen als na verloop van tijd de bestaande WSW-populatie sterk afneemt. In 2050 zijn er volgens de planning nog maar 27 WSW-ers over en het risico bestaat dat er dan in toenemende mate druk kan komen om het resterende aantal als “reguliere medewerker” in dienst te nemen.

Optie 2: De WSW-ers komen in dienst van een door de gemeente Aalten op te richten nieuwe organisatie

Voordeel:

Minder risico's m.b.t. verwevenheid met de (reguliere) gemeentelijke organisatie op overige aspecten (niet zijnde de rechtspositie). Denk bijvoorbeeld aan de discussie van enige tijd geleden in een buurgemeente of de WSW-ers dezelfde werkkleding moeten hebben als de reguliere medewerkers.

Nadelen:

- a. Minder overzichtelijk en duidelijk m.b.t. bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
- b. Het MT en het college hebben geen directe zeggenschap m.b.t. het werkgeverschap.
- c. Politiek/bestuurlijke risico's m.b.t. verwijten van oneigenlijke/schijn-constructies.
- d. Mogelijk fiscale risico's met betrekking tot de inlenersaansprakelijkheid.
- e. Eenmalige kosten verbonden aan het oprichten van een nieuwe organisatie.
- f. Structurele kosten verbonden aan het hebben van een nieuwe organisatie.
- g. Formatie nodig voor voeren van een administratie nieuwe organisatie.
- h. Extra kosten accountants voor controle jaarrekening.
- i. Extra ICT kosten.

Risico's:

Het risico van de tegenwerping waarom het formele werkgeverschap via de GR Hameland te beëindigen en het aansluitend starten van een nieuwe organisatie, die het formele werkgeverschap overneemt.

Het risico van de tegenwerping van het om onduidelijke redenen optuigen van een schijnconstructie. Het risico van het optuigen van een nieuwe organisatie, die na verloop van tijd weer moet worden afgebouwd naarmate de WSW-populatie afneemt. Mogelijk fiscale risico's met betrekking tot de inlenersaansprakelijkheid.

Conclusie/beslispunt:

Gelet op de voor- en nadelen van beide opties heeft de gemeente Aalten op dit moment er voor gekozen de WSW-ers zelf in dienst te nemen en te houden. (Net als Winterswijk, Oost-Gelre en Berkelland) De bovenstaande opties worden als eerste stap gezien, die nog nader uitgewerkt moeten worden.

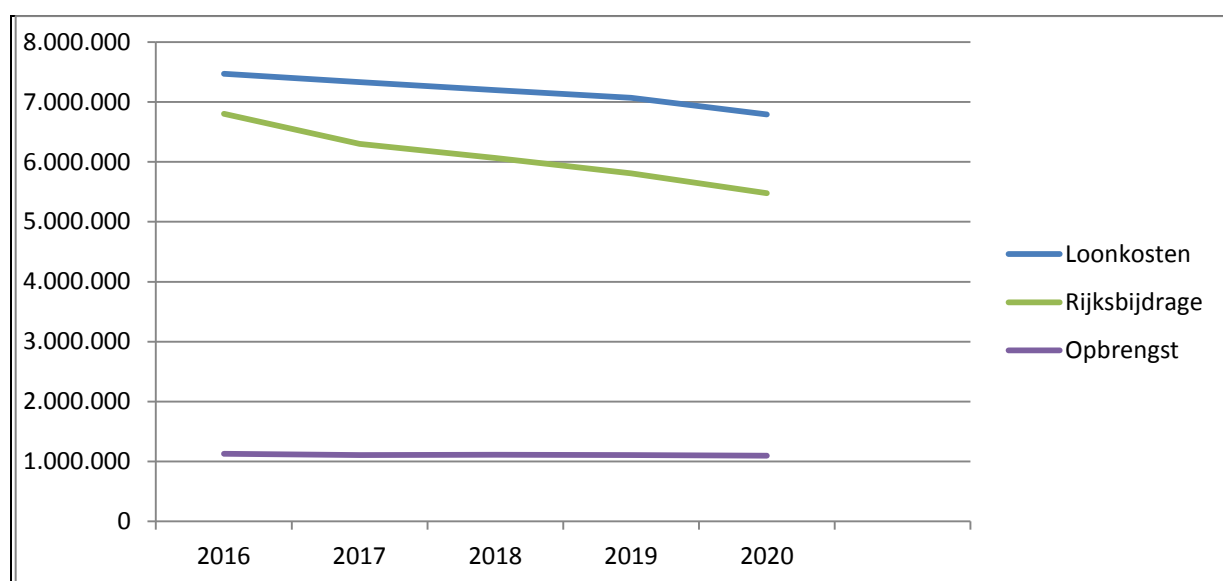
9. Financiële gevolgen voorgestelde structurele invulling taken Participatiewet vanaf 2017

9.1 Loonkostenontwikkeling SW-ers in dienst van de gemeente Aalten vanaf 1-1-2017

De grafiek hieronder laat het meerjarenverloop zien van de loonkosten, rijksbijdrage en opbrengsten van de WSW'ers met 31-12-2015 als basis. Hierin is zichtbaar dat de loonkosten a.g.v. een dalend werknemersbestand naar de toekomst zullen dalen.

Daarnaast laat de rijksbijdrage een sterker dalende lijn zien. Dit komt naast de daling van het werknemersbestand met name door de bezuinigingen die het Rijk heeft doorgevoerd. Hierdoor zal het subsidieresultaat (het resultaat van de rijksbijdrage minus de loonkosten) naar de toekomst toe steeds verder dalen.

Bij gelijkblijvende detacheringsofbrengsten komt de WSW daardoor voor steeds hogere kosten te staan. Inzetten op verhoging van de detacheringsofbrengsten biedt kansen om deze dalende tendens bij te stellen en de risico's te verkleinen.

9.2 Wat is er begroot voor 2017 binnen de Participatiewet en SW.

In 2017 zijn de volgende cijfers opgenomen (stand Voorjaarsnota 2016):

Inkomsten:

Algemene uitkering participatie	€	6.801.522
---------------------------------	---	-----------

Uitgaven:

3D Participatie reïntegratiebudget		348.159
3D Participatie WSW budget		<u>6.453.363</u>
Uitgaven gekoppeld aan alg. uitkering participatie	€	6.801.522
Bijdrage Laborijn apparaatskosten		904.689
WSW kaderbrief/bijdrage tekort Hameland		<u>638.700</u>
Totaal uitgaven	€	8.344.911

Saldo inkomsten en uitgaven in begroting 2017	€	<u>-1.543.389</u>
--	----------	--------------------------

In deze begroting is rekening gehouden met de korting op de rijksbijdrage van 2017 tov 2016 van ruim € 550.000. Voor een kort overzicht van de verschillende begrote en geoffreerde kosten verwijzen we naar bijlage 3.

9.3 Offerte Laborijn

Zie bijlage 1

9.4 Offerte SDOA.

Zie bijlage 2

9.5 Beoordeling offertes

Aan beide partijen is gevraagd een offerte uit te brengen voor de uitvoering van de Participatiewet en de huidige WSW.

Laborijn heeft een offerte uitgebracht voor beide onderdelen.

SDOA heeft een offerte uitgebracht voor de uitvoering van de Participatiewet en niet voor de WSW.

Beide partijen zijn bereid om voor een bepaalde periode een DVO te sluiten met de gemeente Aalten. Dit moet (bij beiden) uiteindelijk leiden tot deelname aan de GR.

Beoordeling offerte Laborijn;

De voorkeur van Laborijn gaat nadrukkelijk uit naar een deelname van de gemeente Aalten in de GR. De opdrachten uit te voeren in een DVO is mogelijk, mits het niet strijdig is met de wet en regelgeving omtrent aanbesteding. (Dit heeft te maken met het maximaal aan te nemen werk naast de GR. Hiervoor zijn wettelijke randvoorwaarden gesteld)

Deelname is minimaal voor een periode van 3 jaar, zowel DVO als GR.

De berekeningen WSW zijn gebaseerd op de gegevens van de personele samenstelling van de doelgroep (oktober 2015).

De keuze voor de uitvoering dient, behoudens bijzondere omstandigheden, een bestendige keuze te zijn en bij voorkeur langer dan 3 jaar.

Er wordt in de offerte uitgegaan van maximaal 10 fte begeleidend personeel voor de SW. Totale loonkosten zijn geraamd op € 600.000.

Dit betekent dat het eventueel over te nemen personeel van Hameland volledig ondergebracht kan worden bij Laborijn (behalve bij functiefricties)

Bij een DVO gaat men uit van continuering van de huidige DVO uitgebreid met de uitvoering WSW. Uitgangspunt is dat 2017 gelijk is aan 2016 bij gelijkblijvend volume en regelgeving plus een indexering op basis van de consumentenprijsindex (CPI).

Uitgangspunt is dat de gemeente Aalten zelf het minimabeleid, bijzondere bijstand, armoedebeleid en schuldhelpverlening uitvoert.

Dit is één van de randvoorwaarden zoals die zijn aangegeven bij de aanvraag voor een offerte,

Modulaire inkoop van re-integratie trajecten is niet mogelijk. Wel is het mogelijk om de trajecten aan de onderkant van de participatieladder zelf uit te voeren (voorkoming sociaal isolement, sociale activering en vrijwilligerswerk)

De kosten voor een DVO uitvoering Participatiewet bedragen voor 2017 plus minus € 1.100.000 excl. btw.

De integrale uitvoering van de WSW voor 2017 kunnen ze realiseren, op basis van de nu bekend zijnde gegevens, voor de overdracht van de rijkssubsidie met een risico-opslag van 4%. Daarnaast zullen wij een aanvullende vergoeding van € 550.000 excl. Btw moeten betalen voor de lagere dekkingsbijdrage die onze mensen realiseren. Dit is exclusief de nieuwe Wet Lage inkomens Voordeel (LIV). Dit bedrag wordt geschat op € 250.000, zodat er een bedrag van € 300.000 excl. btw en de risico-opslag van 4% op de rijkssubsidie overblijft voor de uitvoering van de WSW.

Bij het onderbrengen van de taken in een GR (zoals genoemd in de huidige DVO en de volledige WSW) worden de kosten voor de gemeente Aalten op maximaal € 1.400.000 geraamd. Dit betekent dat deelname in de GR goedkoper is dan de uitvoering middels een DVO.

Laborijn geeft de voorkeur aan een integrale uitvoering van de verschillende doelgroepen van de Participatiewet zowel bij deelname in de GR als in de vorm van een DVO.

Beoordeling offerte SDOA.

SDOA heeft een offerte uitgebracht voor de uitvoering van de Participatiewet. SDOA geeft aan dat zij de kosten die gemoeid zijn met de uitvoering van de WSW (zowel Detacheren en Ontwikkelen als Beschut Binnen) niet kan berekenen.

De kosten van beschut binnen zijn afhankelijk van de nog te maken keuzes binnen de gemeenten die participeren in Hameland en de kosten van Detacheren zijn nog niet te berekenen, omdat er nog geen beeld is van de uitvoeringskosten. De kosten voor de gemeente Aalten wijken niet af van de kosten voor de andere deelnemers binnen SDOA en er wordt naar gestreefd om ze niet duurder te laten zijn dan de huidige kosten van Hameland.

Uitgangspunt voor de offerte is basisdienstverlening voor 300 uitkeringsgerechtigden en 75 trajecten voor mensen met een korte afstand te de arbeidsmarkt.

Er wordt door SDOA uitgegaan van een DVO-periode van maximaal 4 kalenderjaren. Na 4 jaar dient de gemeente Aalten toe te treden tot de GR.

De werkzaamheden WWB worden voor Aalten uitgevoerd zoals deze worden uitgevoerd voor de SDOA gemeenten.

De ondergrens (term van SDOA) van de kosten van de dienstverleningsovereenkomst is bepaald op € 925.000 excl. btw voor de eerste 2 jaar. In dit bedrag is een korting opgenomen van € 40.000 voor de eerste twee jaar om de gemeente Aalten mee te laten delen in het voordeel van de samenwerking op de vaste kosten.

Bij een sterke afname van het bestand blijft deze prijs gelden. Meerkosten worden in rekening gebracht op basis van gerealiseerde uren voor een prijs van € 92,40 per uur.

Vanaf het derde kalenderjaar vindt er een afrekening plaats op basis van het aantal uitkeringsgerechtigden van Aalten ten opzichte van het totaal aantal uitkeringsgerechtigden van de vier gemeenten tezamen.

Dit betekent een verrekening die gelijk staat aan de deelname in een GR. De kosten voor de gemeente Aalten (op basis van de aantallen uitkeringsgerechtigden zoals eerder genoemd) in de GR bedragen € 1.647.000 voor het deel Participatiewet inclusief minimabeleid, bijzondere bijstand, Armoedebeleid en schuldhulpverlening.

De kosten voor de SW uitgevoerd door SDOA (Detacheren) worden verdeeld op basis van een of meerdere nader uit te werken producten.

Met ingang van het derde kalenderjaar voert SDOA alle taken uit voor de gemeente Aalten. Dus ook de taken zoals SW detacheringen, bijzondere bijstand en minimabeleid. Hierbij is ruimte voor eigen beleid, maar uitvoering door SDOA.

Dit betekent dat de huidige medewerkers binnen het team Zorg en Inkomen belast met de uitvoering van het minimabeleid, armoedebeleid, bijzondere bijstand en schuldhulpverlening vanaf 2019 deze werkzaamheden in dienst van SDOA uitvoeren.

Hiermee komt de directe aansturing te vervallen van deze personen en komt de huidige integrale werkwijze met de consultants wmo en jeugd onder druk te staan.

In de afgelopen 10 jaar heeft het team Zorg en Inkomen aangetoond een kwalitatieve goede dienstverlening te bieden voor de inwoners van Aalten.

Bij het onderbrengen van deze taak binnen SDOA betekent dit een organisatiewijziging voor onze organisatie. Hier heeft de OR van de gemeente Aalten adviesrecht.

Er worden dan ook geen redenen gezien om deze taken op een andere wijze te gaan uitvoeren. De huidige kosten bedragen plus minus € 64 per uur all in. Voor dezelfde werkzaamheden zouden we bij uitbesteding aan SDOA € 92,40 uur gaan betalen.

SDOA is bereid om in het eerste jaar de verschillen en overeenkomsten in het beleid van de vier gemeenten in kaart te brengen.

In 2018 wordt de huidige verdeelsleutel van de bedrijfsvoeringkosten van SDOA herzien. Mocht dit leiden tot een nieuwe verdeelsleutel dan zal die ook voor de gemeente Aalten gelden.

SDOA is bereid maximaal 6 fte via detachering vanuit onze organisatie af te nemen zolang dat past bij de omvang van de werkzaamheden. De manager van SDOA bepaalt of de aangeboden medewerker aan de slag kan bij SDOA.

Onduidelijk is of dit met of zonder de taken zoals bijzondere bijstand, minimabeleid enz. is.

De gemeente Aalten betaalt de eventuele VPB.

SDOA heeft de inspanningsverplichting om VPB zoveel mogelijk te beperken.

De gemeente Aalten betaalt eventuele kosten zoals inhuur belastingadviseur, advocaat en of proceskosten.

De gemeente Aalten betaalt de voorbereidingskosten van de dienstverlening door SDOA, inclusief de door SDOA zelf gemaakte uren. Voor de eerste 250 uur geldt een tarief van € 76 per uur en voor de meerdere uren geldt een tarief van € 92,40 per uur (beide excl btw)

Het totaal aantal voorbereidingsuren door SDOA wordt geschat op minimaal 1500 uur. Dit betekent aan bijkomende kosten (eenmalig voor toetreding van plus minus € 135.000,00

Bij beëindiging van de overeenkomst spannen beide partijen zich maximaal in om de dienstverlening voor de burgers te continueren.

Alle kosten die gemoeid zijn met de beëindiging inclusief de eigen uren van SDOA, tegen het dan geldende uurtarief, komen voor rekening van de gemeente Aalten.

De kosten die door derden in rekening worden gebracht bij SDOA voor onder andere re-integratie activiteiten, Regionaal orgaan Zelfstandigen, Sociale recherche Twente, terugvordering en verhaal worden apart, op basis van de werkelijke kosten, in rekening gebracht bij de gemeente Aalten.

Nieuwe projecten ten behoeve van de doelgroep worden vooraf op basis van een kostenraming aangeboden en er wordt gevraagd of de gemeente Aalten wil deelnemen. De kosten maken nu geen deel uit van het aanbod.

Per 1 januari van elk kalenderjaar wordt de prijs geïndexeerd.

9.6 Incidentele kosten en structurele kosten eigen organisatie.

De in deze paragraaf beschreven situatie is mede afhankelijk van de nadere uitwerking van de samenwerking tussen de gemeente Aalten en Laborijn in de vorm van een GR, GR-light of een DVO. Het overleg tussen de gemeente Aalten en Laborijn over die nadere uitwerking kan nog leiden tot (beperkte) aanpassingen in de taakverdeling.

Specificatie eenmalige kosten:

Kosten aanpassing ICT Participatiewet (WWB)

Afhankelijk van de keuze die wordt gemaakt. Als we overgaan van Laborijn naar SDOA zal er een conversie moeten plaatsvinden. Deze kosten bedragen ca.€ 50.000.

Overige kosten/Onvoorzien. Hiervoor een bedrag opnemen van € 20.000.

Kosten aanpassingen ICT WSW

Kosten juridisch en fiscaal advies m.b.t. inrichting werkgeverschap/salarisadministratie: € 15.000

Overige kosten/ Onvoorzien. Hiervoor een bedrag opnemen van € 20.000

Toevoegen aan structurele kosten:

Deze zijn sterk afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt.

Verhoging budget externe ondersteuning i.v.m. Arbozorg en verzuimbegeleiding WSW-ers (hoog ziekteverzuim): € 30.000 per jaar. De doelgroep WSW heeft een relatief hoog ziekteverzuim en de doelgroep vraagt om een specifieke aanpak en vaak om extra aandacht.

Verhoging budget overige personeelslasten (kerstpakketten, personeelsfeest e.d.): € 20.000 per jaar. Op basis van de geldende CAO en goed werkgeverschap dienen deze secundaire arbeidsvoorwaarden te worden gerespecteerd.

Kanttekeningen:

In de offerte van Laborijn is geen rekening gehouden met de optie dat we ca. 80 mensen eigen werk laten uitvoeren.

9.7 De offertes schematisch in beeld

	SDOA	Laborijn
Offerte uitvoering Participatiewet	Ja	Ja
Offerte uitvoering WSW	Nee	Ja
Uitvoering voorkeur GR	Ja	Ja
Uitvoering DVO	Ja, max. 4 jaar, daarna GR	Ja, min. 3 jaar, na dvo-contractperiode GR.
Modulaire inkoop (bijzondere bijstand, minima, armoede en schuldhulp)	Nee, verplicht binnen 2 jaar onderbrengen bij SDOA	Ja
Modulaire inkoop begeleiding van verschillende groepen	Nee, verplicht binnen 2 jaar onderbrengen bij SDOA	Ja, maar voorkeur voor onderbrenging bij Laborijn
Begeleidend personeel WSW overnemen	n.v.t Detacheren is OVO Beschut binnen nog niet duidelijk.	Ja 10 fte begeleidend personeel
Kosten bij DVO Participatiewet	Voor eerste 2 jaar <u>minimaal</u> € 925.000 (excl.btw en VPB). De volgende 2 jaar op basis van aantal klanten t.o.v. de andere deelnemers.	€ 1.100.000 (excl. btw en VPB)
Bijkomende kosten bij DVO	€ 92,40 (excl. btw) per uur meer dan de berekende uren. Voorbereidingskosten overgang naar SDOA. Eerste 250 uur € 76,00 daarna €92,40 (beide excl btw). Door SDOA geschat 1.500 uur, derhalve ca. € 135.000. Eventuele belastingadviseur en advocaat en proceskosten. Kosten gemaakt door derden voor re-integratie, ROZ, sociale recherche en terugvordering en verhaal. De conversie kosten (Centric) van Laborijn naar SDOA bedragen plus minus € 50.000,00	N.v.t.
Kosten GR Participatiewet	€ 1.647.000	Offerte niet uitgesplitst, zie GR participatiewet incl WSW
Kosten DVO Participatiewet incl. WSW	Geen offerte	Plus minus € 1.650.000 incl. risico-opslag en mogelijk voordeel Wet Lage Inkomens, excl. evt. VPB
Kosten GR Participatiewet incl. WSW	Geen offerte	Maximaal € 1.400.000

Conclusie;

Uit de offertes blijkt dat aansluiting bij de GR Laborijn naast de goedkoopste optie ook de meest volledige optie is.

Er wordt door Laborijn de Participatiewet als volledig WSW uitgevoerd (detacheren en beschut binnen).

Indien besloten wordt een gedeelte van de taken in eigen beheer uit te voeren, zal hier nader overleg over moeten worden gevoerd met Laborijn. Mogelijk betekent dit een bijstelling van het bedrag.

10. Tijdpad en fasering

- 9 mei presentatie en bespreken 1^e versie met het College, MT en delegatie werkgroep.
- 10 mei concept versie in het MT
- 17 mei besluitvorming in het college (of 24 mei)
- 26 mei Raadsinformatieavond inclusief de Sociale Raad,
- 31 mei RTG bij aanhouding in RTG terug in RTG op 21 juni 2016
- 14 juni Raad (of uiterlijk 5 juli)

11. Conclusies/beslispunten.

Reeds besloten:

- 1. GR ISWI en GR Hameland zijn of worden beëindigd. Vanuit het blanco speelveld dient de gemeente Aalten een structurele invulling te geven aan de uitvoering van de Participatiewet en de WSW. Per 1 januari 2018 loopt het contract af met Vebego.**
- 2. De gemeente Aalten zal in de komende jaren de verplichtingen ten aanzien van de quotumbanen ruimschoots invullen.**
- 3. Besloten is dat de gemeente Aalten per 1 januari 2017 werkgever wordt van de SW-ers waarvoor de gemeente Aalten verantwoordelijk is. Het overleg tussen de gemeente Aalten en Laborijn over die nadere uitwerking kan nog leiden tot (beperkte) aanpassingen in de taakverdeling.**
- 4. Beleid en regie SW in eigen hand houden.
Beleid ten aanzien van detacheringen dient nog te worden ontwikkeld.
Beleid ten aanzien van "beschut binnen" dient nog te worden ontwikkeld.
Afhankelijk van het nog te formuleren beleid worden ook een aantal taken door de consulenten Participatie uitgevoerd.**
- 5. De gemeente Aalten (team Zorg en Inkomen) blijft zelf de bijzondere bijstand, het armoedebeleid, minimabeleid en schuldhulpverlening uitvoeren.
De te kiezen uitvoeringsorganisatie voert de trajecten uit die direct werk gerelateerd zijn (grootweg fase 1 en 2) en de gemeente Aalten voert "zelf" de trajecten uit die gericht zijn op voorkoming van sociaal isolement, sociale activering en vrijwilligerswerk.**
- 6. De werkgeversbenadering vindt plaats vanuit het WESP (werkgeversservicepunt) voor de gehele Achterhoek.**
- 7. Detacheren en Ontwikkelen alsmede het vangnet detacheren en Beschut binnen onderbrengen bij één uitvoeringsorganisatie.
Bij werk in eigen beheer en de individuele detacheringen de begeleiding in eigen beheer uitvoeren.**
- 8. Het rechtmatig en doelmatig verstrekken van uitkeringen in het kader van de participatiewet uitbesteden aan de uitvoeringsorganisatie.**

Te besluiten:

1. Duidelijk is dat beleid en regie een taak is die we zeker zelf willen uitvoeren. Voorgesteld wordt om als uitgangspunt, richtlijn, conform de kruisjeslijst te hanteren voor de uitvoering van de Participatiewet incl. WSW.
2. Voor het toekomstig onderhoud van de openbare ruimte dient er een keuze gemaakt te worden uit de volgende opties;
 - a. Openbaar aanbesteden waarbij Vebeego mee kan doen (2b-aanbesteding)
 - b. Als gemeente (of gemeentelijke stichting) de openbare ruimte zelf beheren met doelgroep zoals die nu bij Hacron (Vebeego) werkzaam is.
 - c. Gezien het berekende financiële voordeel kiezen voor optie 2 (de randvoorwaarden dienen in de komende maanden nader uitgewerkt te worden).
3. Er dient een keuze gemaakt te worden tussen GR en DVO. Bij een eventuele keuze voor een GR dient er voldoende ruimte te zijn om als gemeente zelf te bepalen welke taken er in de GR worden ondergebracht.
4. Gelet op de voor- en nadelen van beide opties kiest de gemeente Aalten op dit moment er voor de WSW-ers zelf in dienst te nemen.
5. Uit de offertes blijkt dat aansluiting bij de GR Laborijn naast de goedkoopste optie ook de meest volledige optie is. Er wordt door Laborijn de Participatiewet als volledig WSW uitgevoerd (detacheren en beschut binnen). Indien besloten wordt een gedeelte van de taken in eigen beheer uit te voeren, zal hier nader overleg over moeten worden gevoerd met Laborijn.

Conclusie:

Duidelijk is dat er zowel in Oost als in West sprake is van succesvolle samenwerking. De inwoners van de gemeente Aalten zijn gedeeltelijk georiënteerd op West (kern Aalten) en gedeeltelijk op Oost (de kern Dinxperlo).

Welke keuze er gemaakt wordt doet weinig af aan de bestaande samenwerking.

Uit de bovenstaande vermelde reeds genomen besluiten en te nemen besluiten kan geconcludeerd worden dat het afrondende advies dient te zijn;

- De uitvoering van de Participatiewet en de voormalige taken van Hameland in het kader van de WSW met ingang van 1 januari 2017 opdragen aan de uitvoeringsorganisatie Laborijn.
- In de komende periode (half jaar) dient in goed overleg met Laborijn besloten worden welke taken we in eigen beheer gaan uitvoeren en in welke vorm.
- Dit besluit nemen op grond van de voordelen van Laborijn ten opzichte van SDOA op basis van de minste risico's zowel bestuurlijk, organisatorisch, financieel en uitvoering (zie beknopt overzicht in de tabel volgende pagina).

	Laborijn	SDOA
bestuurlijk	DVO voor 3 jaar, daarna deelname GR. Consistent proces, Nauwelijks bestuurlijke inmenging.	DVO voor maximaal 2 x 2 jaar, daarna deelname GR Proces niet consistent Veel bestuurlijke inmenging.
organisatorisch	Organisatie staat voor zowel de Participatiewet als de WSW	Organisatie staat voor de Participatiewet. Detacheren moet nog opgezet worden. Beschut binnen, Vangnet en Ontwikkelen is geen verantwoordelijkheid voor SDOA; wordt waarschijnlijk een andere entiteit.
financieel	Duidelijk wat de kosten totaal zijn.	Onduidelijkheid over de kosten Participatiewet (open-eindjes). Geen kosten opgave voor de uitvoering SW.
uitvoering	Modulair inkopen Participatiewet (bijzondere bijstand e.d blijven we zelf doen) Bij WSW taken uitvoeren in eigenbeheer zoals de groenvoorziening, bespreekbaar.	Niet modulair inkopen. Participatiewet. Bijzondere bijstand e.d. dient over te gaan naar SDOA. WSW nog onduidelijk. Uitgangspunt is dat de gemeente alles onderbrengt bij SDOA wat de andere gemeenten daar ook onderbrengen.